

IBDIS

We know

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

CONSTABLE, HARRIET

Violonista / Harriet Constable. - București : Bookzone, 2024

ISBN 978-630-305-306-6

821.111

Harriet Constable

VIOLONISTA

Traducător: **Camelia Pas**

Redactor: **Ana-Maria Niculae**

Grafician copertă: **Teodora Savu**

Tehnoredactor: **Anca Marisac**

THE INSTRUMENTALIST

Copyright © 2024 Kubuni Ltd.

All rights reserved.

© Bookzone 2024, pentru prezenta ediție

Toate drepturile rezervate pentru limba română.

Nicio parte a acestei lucrări nu poate fi stocată

sau reprodusă fără acordul editurii.

Editura Bookzone

Șoseaua Berceni nr. 104, sector 4, București

Comenzi și informații:

Telefon: 031-433.50.68

E-mail: office@bookzone.ro

www.bookzone.ro

Bookzone
BUCUREȘTI, 2024

VENETIA, 1695

E amurg și în Piazza San Marco răsună clopotul Marangona. Bătăile ies vibrând din gura de bronz, alunecă peste cupola acoperișului Basilicii, ating bărcuțele înșirate de-a lungul canalului nămolos și se strecoară prin fanta dintre pavaj și ușa de lemn. În spate, o fată într-un coridor slab luminat ridică privirea.

Pentru unii, clopotul indică ora. Pentru alții, marchează zile sfinte, întruniri ale consiliului, execuții publice. Dar pentru ea e semnalul că poate ieși împreună cu celelalte colege lucrătoare pe străzi. E timpul pentru muncă.

Își înfășoară la gât eșarfa galbenă, o lână subțire care semnifică breasla căreia aparține, și iese afară. Locuința ei e un bordel din cartierul San Polo, pitit în spatele Ruga dei Oresi, principala stradă folosită de călătorii și localnicii ce trec în fiecare zi podul spre San Marco. O locație strategică: aici găsește clienți.

Schimbă direcția și păcănitul tocurelor răsună pe pietrele din pavaj. Face stânga la ieșirea din bordel, stânga iar, în colțul unde vinde măruntaie măcelarul, și apoi drept înainte până la locul obișnuit de pe marginea Podului Rialto. Salută din cap o femeie care a ajuns cu câteva clipe mai devreme și se instalează. Își împătorește

mantia și eșarfa și le așază pe pietrele de sub pod. Există o înțelegere nerostită – *cât lucrăm, aici ne păstrăm lucrurile, așezate ordonat.*

Poartă o rochie de in verde, cu talie înaltă. În marginea decolteului adânc, pătrat, e împletită o panglică. Găsește gulerul și trage rochia jos de pe umeri, până ce sânii îi rămân goi în răceala nopții, se cocoată pe un zid din cărămizi albicioase și așteaptă următorul client. De obicei bărbat, adesea singur, deseori învăluit într-un iz de vin.

Stând acolo, inima îi bate tare, dar nu așa de repede ca la începuturi. Are șaptesprezece ani și simte că poate să facă față aproape oricărei situații. Trei pe zi, în medie. În șase luni, aproape șase sute de clienți. Bate ușurel din picior, într-un ritm auzit doar de ea. E o noapte de lucru ca oricare alta.

Nu e unul dintre clienții obișnuiți. Bărbat, da. Singur, da. Dar nu l-a mai văzut. Tratează totul ca pe o tranzacție comercială, iar pe ea nu o deranjează asta, dar trebuie să fie cu vreo patruzeci de ani mai bătrân ca ea și ochii lui sunt negri ca iadul.

– Hai! spune, uitându-se peste umăr de parcă se teme să nu fie prins.

Miroase a fum de lemne și tutun. Are vocea hârâită și groasă.

Îl conduce la bordel și în sus pe scara de lemn, care scârțâie sub greutatea lui. Când intră în cameră, el icnește și se apleacă mult, ca să nu se lovească la cap. Șapca roșie și haina cu nasturi de cositor sugerează că ar lucra la șantierul naval. A auzit că acolo pot construi o navă de război într-o singură zi.

În încăpere se află un pat mare, cu stâlpi de lemn închis la culoare și câteva lumânări aprinse, din care au

mai rămas doar cioturi. Umbrele lor pâlâpie și tremură pe pereți. Trage adânc aer în piept și închide ușa după ea.

Nouă luni mai târziu, burta îi e umflată și întinsă ca o tobă. Se trezește înaintea zorilor, fiindcă prin trupul ei a început să pulseze o durere electrică și incredibil de puternică. Conformându-se planului făcut, se înfășoară în eșarfa galbenă și îndeasă în buzunar țesătura pe care o broda.

Primul obstacol sunt scările. Durerea pulsează sta-cojiu. Undeva, adânc înăuntru și jos de tot, simte o senzație ca de sfâșiere fierbinte, care îi înmoaie genunchii, făcând-o să se agațe cu disperare de balustrada de lemn, plină de așchii. Reușește să ajungă în stradă, dar acolo cade în genunchi, apoi în mâini, ținându-și cu o mână burta. Oare o să ajungă la timp? Nu e departe, dar în starea ei...

„Nu te poți opri”, își spune. „Ai să reușești”, decide.

Se chinuie să se ridice în picioare și merge mai departe, alunecând lipită de zidurile de cărămidă ca să se țină pe picioare. Sub pantofi, băltoacele se despică și reflexiile se sparg în două. Drumul e doar de câteva străzi, dar pare nesfârșit. Durerea îi taie respirația, mult mai cruntă chiar și decât acum cincisprezece minute.

Trei bățai, ceva foială și o moașă căruntă și ridată crapă ușa vreo doi centimetri. Privirea ei coboară spre burta unde o mână mai tânără e încleștată pe pielea întinsă. Expresia de pe chipul moașei trece de la enervare la îngrijorare. Ușa se deschide larg.

– Între dinți, spune moașa, smulgând cu greu un os din colții câinelui alb cu negru și dându-i-l.

Câinele mârâie la ea. Fata mârâie și ea la el. Mușcă tare osul, mai aproape de stadiul de animal decât a fost vreodată. Durerea devine spectaculoasă, de un roșu viu, de parcă e ruptă în bucăți dinăuntru.

Au trecut două zile în întunericul cămăruței din casa moașei. Nu e nici pe departe suficient de mult timp ca trupul ei sfâșiat să își fi revenit, dar e nevoie de pat. O altă fată țipă acum.

— E timpul să te duci, spune moașa.

— Dar unde? întrebă fata.

Nu se așteptase să supraviețuiască chinurilor facerii.

Moașa îi înapoiază eșarfa galbenă și ea descoperă cu surprindere că înfășurată în eșarfă e o făptură care mișcă. Aproape că uitase de asta. E zbârcită, pătată, brăzdată de vene albastre. Moașa ia o lingură și o hrănește cu ultimele picături de apă îndulcită cu zahăr. Fata se luptă cu membrele mici ce se zvârcolesc, incapabilă să se concentreze, incapabilă să gândească, până ce-și dă ochii peste cap și durerea începe să-i pulseze spasmodic prin coapse. Lacrimi îi picură pe față. Făptura urlă furioasă.

Umblă o vreme fără nicio țintă, luând-o la stânga și la dreapta prin labirintul de străduțe lăturalnice și poduri. E cumplit de obosită, cu trupul încă sângerând, zdrobit. Toată noaptea s-a luptat cu țipetele ascuțite, dar acum e în sfârșit liniște.

Se apropie zorii, iar pe canal șerpuiește o ceață groasă. Trebuie doar să nu se oprească din mers. Dacă nu se oprește, făptura din brațele ei va continua să tacă. Ajunge la o deschidere unde clădiri ornamentate, cu ferestre arcuite în unghi, dau, în spate, către canalul verde-jad. Patru trepte coboară până la apa care pleoscăie pe ele ademenitor.

Vino la mine, o cheamă. Vino la mine.

Apa e rece, dar revigorantă, chiar și atât de devreme, în dimineța de primăvară. Cu făptura strâns lipită de trup, înaintează tot mai adânc.

Asta e. Bineînțeles că asta e soluția. E așa de liniștită, de calmă. Fata se lasă pe spate și, simplu ca o respirație, scufundă ambele trupuri.

Dar mica făptură, șocată de răceală, de umezeală, de lipsa de oxigen, erupe. E furioasă și vie și, deodată, din nou reală. Se zbate să îi scape din strânsoare.

— Oprește-te, doar șșșșșt și gata, o imploră. Nu mai durează mult. Mai e puțin de-acum.

Dar făptura e o vâlvătaie incontrollabilă și nu o poate ține. Capetele lor sparg suprafața apei și amândouă țipă desperate după aer, după viață.

Făptura o strânge acum mai tare de mână. Nu țipă, o imploră și, undeva în depărtare, o notă solitară, elegantă și lungă, străpunge văzduhul. Saltă creatura, o înfășoară în mantia îmbibată de apă și o ia la fugă.

Ușile gigantice, sculptate, ale bisericii Santa Maria della Fava sunt deschise în așteptarea primilor participanți la liturghie. Fata intră împleticindu-se, udă learcă, cu dinții clănțănind de frig, ținând în brațe făptura, care tace. E întâmpinată de pașii iuți ai preotului, însoțiți de clic-clic-clacul pantofilor pe coridorul dintre banchete.

— Nu primim târfe, spune, împingând-o înapoi, către ușile înalte din lemn.

Roba lui de mătase brodată flutură în adierea vântului.

— Te rog..., părinte, imploră ea, smucind deoparte mantia ca să dezvăluie făptura din brațe.

Expresia lui trece de la dezaprobare la dezgust. O îmbrânțește iar. Fata simte șfichiuirea aerului când ușile

i se trântese în față. Se lasă moale la pământ, cu picioarele întinse în față. Trage aer în piept, îl expiră și un alt junghi dureros îi străfulgeră prin coapse.

Aerul – își dă ea seama în timp ce se strâmbă din cauza propriului corp – miroase dulce. Un amestec de unt, zahăr și făină, ce se răspândește de la patiseria din apropiere.

Sânii îi pulsează; făptura începe iar să urle. Soluția e simplă. E instinct animalic. Știe deja ce să facă. Cu o mână lipsită de vlagă, își trage rochia în jos, dezgolin-du-și sânul. Făptura se prinde de el și începe să sugă.

Femeia care o găsește a fost cândva și ea o *cortigna lume*², o curtezană care și-a pierdut nurea, dar și-a păstrat rezistența în fața loviturilor sortii. Fata se trezește în casa modestă a aceleia, pe podea, înconjurată de câteva perne și o pătură. Lipită de perete e o masă îngustă și pe ea se află o cutie plină cu cărți de joc. Primește o ceașcă de cafea, din care se ridică unduind aburul. O ridică la buze, suflă ușor și soarbe. Mai că îi dau lacrimile simțind căldura cum îi coboară în trup.

Femeia e acum aplecată spre ea și îi vorbește. Cu o mână se ține de șale, iar cu cealaltă adună de jos, de lângă ea, o farfurie și o cană goale. Vorbește fără să se uite în ochii fetei.

– Poți să rămâi aici până te înzdrăvești și apoi o să-mi plătești pentru asta până la sfârșitul lunii. Pot să îți găsesc de lucru la fostul meu bordel. O să le placă cum arăți, odată ce ți se vindecă trupul.

Când se îndreaptă de spate, farfuria se lovește de cană cu un trâncănit. Arată cu cana.

² Denumire dată prostituatelor de rând în Veneția sec. XVIII – în it. în orig. (n. tr.).

– O să o duci la Pietà. Peste două săptămâni, când ai să fii mai în putere. Dar peste două săptămâni fix, nicio clipă mai mult. Dacă se face mai mare, n-o să mai încapă în gaură.

– Ce e Pietà? întrebă fata încet.

– Au să o crească acolo, o să-i dea o viață bună. O să primească o educație, șanse. Le învață până și să cânte la instrumente.

Nu e o conversație, femeia nu așteaptă răspuns. Se întoarce și iese din încăpere.

Fata se uită după ea clipind des. Apoi aude un gângurit blând, o foială. Simte ceva în corp și se pregătește. Dar durerea nu vine. În loc, e ceva mai puternic, mai durabil, ceva bun. Se uită în jos, să vadă care e cauza. Și pentru prima dată își dă seama că ține în brațe o fetiță.

Săptămâna care urmează e cea mai minunată din viața ei. Vede cum bebelușul începe să vadă limpede, să o privească în ochi și să învețe că ea e mama. Fata o hrănește, o strânge la piept, îi mângâie obraji și îi șterge scuipatul de la gură. Și, cu toate că nu mai împart același trup, le unește o legătură profundă. Fac parte una din cealaltă și așa va fi întotdeauna.

Trage în piept mirosul cald de lapte și se gândește la ce ar vrea să-i spună într-o bună zi. Lucruri pe care își dorește să i le fi spus și ei, cândva, cineva.

Îi va spune să alerge. Îi va spune să viseze. Îi va spune să lase să se reverse tot ce are în ea. Iar când fida va întreba ce ar putea să facă cândva cu viața ei, ce ar putea deveni, îi va spune: „Orice. Orice îți transformă lumea într-o explozie de culori incandescente.”

Cu trei zile înainte de soroc, își ia copila și mone-dele și traversează orașul. Cu puținii bani strânși, va

cumpăra hârtie, hârtie venețiană din cea mai frumoasă, hârtie demnă de o regină.

Negustorul puffnește disprețuitor când ea o alege pe cea mai fină pe care și-o permite – o foaie groasă, crem, perlată, cu particule verzui. Îi întinde mai multe monede decât ar costa-o mâncarea pe trei zile, dar asta nu o oprește.

Deasupra ușii de alături scrie *Scriba*. Din centrul unui clopot negru de metal atârână o funie. O bate de trei ori de margine și un bărbat frumos, cu mâini pătate de cerneală, răspunde chemării sale.

– Scrie așa, spune ea odată intrată, iar el îi transformă cuvintele în bucle superbe pe hârtie.

Fata o împătorește cu grijă și o pune bine sub mantie.

Întoarsă acasă la prostituată, trage o carte din pachetul aflat pe masa de lângă perete și folosește un cuțitaș de bucătărie ca să o taie în două pe diagonală. Strecoară una dintre bucăți în pliurile corsetului.

Alți zori, o zi care de acum pentru ea va însemna veșnic durere.

– Trebuie să o duci azi, spune femeia.

Fata își înfășoară copila în eșarfa galbenă și pornește iar pe străzi, stârnind cu pașii stratul gros de ceață de la picioare. Merge iute prin labirintul amezitor, cu inima bubuindu-i în piept și fustele plesnind-o peste glezne. De la ferestre, măști aurii o privesc trecând și rânjesc batjocoritor. Instinctul animalic din ea e în alertă – pradă așteptându-se la un atac. Își ciulește urechile mai mult ca oricând, atentă la orice zgomot brusc sau fluierat, iar mâinile cuprind protector copila de sub mantie.

„Mergi repede, nu tândăli, fii cu ochii în patru. Stânga, dreapta, dreapta, stânga, dreapta. La primul semn de pericol, fugi”, își spune. „Fugi.”

Dar pe drum e liniște, iar când se apropie de Pietà, pe alea din laterală, simte că încetinește. Cât i-a luat să facă acei ultimi pași nu va ști niciodată.

Se uită lung la grilaj, la gaura din zid în care își va pune copila, această parte din ea, acest ghemotoc de foc și energie care îi umple sufletul de mândrie. Această ființă care a implorat-o să trăiască.

Nu poate să o facă. Dă înapoi, clătinându-se, strângând-o la piept, când un scâncet îi distrage atenția.

Pe jos, sub gaura din zid, sunt niște cutii. Par să fie umplute cu capete de țesături, mâncare aruncată și resturi, dar un zgomot venit dintr-una o face să se apropie. Dă deoparte capacul și își înăbușă un țipăt.

Înăuntru, un copil vânăt de frig și zgâriat tot de cine știe ce animal își dă ultima suflare. Copilul pare mare, prea mare ca să mai încapă în gaura din zid.

Trage adânc aer în piept și îi apasă gâtul cu degetele, dar nu mai simte bătaia inimii. Îi închide pleoapele și cu nesfârșită blândețe îi acoperă fața cu o bucată de pânză.

A văzut tot ce trebuia să vadă.

Se ridică, se mai uită o ultimă dată la fica ei și o strecoară cu grijă în gaura din zid. Bagă în legătura de pături biletul îndoit și cealaltă jumătate de carte de joc. O sărută pe cap, face un pas înapoi și bate clopotul. Apoi se răsuțește pe călcăie și, fără să se îndure să se uite înapoi, dispăre pentru totdeauna.

Rămâi cu bine, copilă dulce, scrie în bilet, și nu uita niciodată că ai fost iubită.

De cealaltă parte a zidului, ritmul e complet diferit.

– Primul pe ziua de azi, strigă sora Clara, când limba de metal se lovește cu un clinchet de buza clopotului.

Iese repede în curte și trage din gaură o fetiță care se zvârcolește.

— 15 aprilie 1696, îi dictează sorei Madalena, care notează detaliile într-un registru uriaș, legat cu sfoară, plin cu nume.

Chiara della Pietà, sosită pe 20 februarie 1687, cu o monedă ștanțată și un bilet de la mamă. Paulina della Pietà, sosită pe 29 aprilie 1695, cu o bucată de pânză brodată. Agata della Pietà, sosită pe 4 mai 1695, cu o poezie și o rană la cap de la cutie.

Copila e desfășată, dusă la un lavoar și spălată. Pielea îi e verificată de infecții, puținul păr, de păduchi. O tijă de fier e pusă în foc. Se aude un sfârâit, urmat de mirosul metalic de carne arsă și un urlet furios. Unde a fost apăsat fierul e acum un P – carne vie, mânioasă, pe partea de sus a brațului. Rana e bandajată. Un preot o botează. Și apoi se întorc la registru.

Respirația bebelușului e găfăită, întretăiată de durere. Dar e ceva în ochii săi. O hotărâre mânioasă.

— Și pe ea cum zici să o numim? întrebă sora Madalena.

Sora Clara se uită în jos, la copilă, care o apucă de deget cu mânuța. Mijește ochii, concentrându-se.

— Anna Maria della Pietà, declară ea, iar bebelușul o strânge mai tare de deget. Am un presentiment bun în privința ei.

Anna Maria e în picioare pe un podium, pregătită pentru moment. Momentul vieții ei. În curând, va primi titlul de *maestro*. Va fi, oficial, maestru al muzicii.

Parcă fiecare respirație din viață a condus-o aici. Ca și cum fiecare decizie, fiecare bătaie de inimă sunt legate între ele. Luminile o orbesc și dinspre public simte cum radiază un val de căldură. Simte o mie de ochi plini de adorație fixați asupra ei. Și respectul. Are o greutate anume. Se mișcă prin aer, dens, viu și grandios. Îl trage cu nesaț în plămâni.

Și atunci aude un chicotit.

Se încruntă, smulsă din lumea imaginară și adusă brusc înapoi în dormitor, unde podiumul e un pat îngust din lemn, iar certificatul, o batistă.

— E o datorie și, totodată, o onoare pentru mine, răcnește cu voce îngroșată Paulina, o fată slăbuță, cu bărbie ascuțită, să... să...

Își pierde concentrarea și momentul solemn e aproape distrus.

— Acord, șoptește Anna Maria din colțul gurii.

Paulina își înăbușă râsul care bolborosește în ea, cât pe ce să izbucnească.

Poate că unora li s-ar părea un joc copilăresc, dar nu și Annei Maria. Fiindcă există unele lucruri pe care fetele pur și simplu le știu. Unele știu că spiritul lor poate erupe, incendiar și devastator. Altele știu că puterea e la îndemâna lor, trebuie doar să o manifeste.

Unele știu că moartea vine devreme și într-un mod crud. Iar altele știu că le așteaptă un destin măreț.

Pe Anna Maria della Pietà o așteaptă un destin măreț.

La vârsta de opt ani știe asta cu aceeași siguranță cu care corzile știu arcușul, fulgerul știe furtuna, apa știe cerul. Știe, așa cum știe că unul dintre degetele de la picioare e îndoit, carnea de miercuri are gust de pește și nota do e verde. Ca foarte multe alte lucruri, asta e o certitudine. Așa că statul pe scenă, cu mâinile în șolduri, acceptând titlul primit, e la fel de natural ca visatul noaptea.

Tușește, încurajându-și prietena să continue.

Zâmbetul Paulinei dispăre pe loc. Dă din cap. Redevine gravă.

— Să *acord* acest titlu unicei, specialei Anna Maria della Pietà, strigă.

Anna Maria zâmbeste, întinde teatral brațele deschise spre mulțime și apoi, întinzându-se, de pe podium, ia cu grație certificatul.

Mulțimea înnebunește. Sare de pe scaun în colțul camerei și aplaudă cu chipul strălucind de fericire. Fiindcă azi, ca în fiecare zi, mulțimea e cealaltă cea mai bună prietenă, Agata. Are părul negru, ca ea, dar e mai scundă, mai dulce. În sunet de urale și ovații, Anna Maria face plecăciuni peste plecăciuni și claiia de bucle scurte îi cade peste ochi. Coboară de pe podium și își ia admiratoarea de mâini.

— Am muncit toată viața ca să obțin această onoare. *Grazie, grazie, grazie*³, spune Anna Maria.

Paulina chicotește, cu obrazii îmbujorați de două buline roz. Se uită cu un ochi de un albastru pătrunzător direct în ochii Annei Maria. În locul celuiilalt e o

3 „Mulțumesc” – în it. în orig. (n. tr.).

gaură scufundată în orbită, cu pleoapa prost cusută, carnea încrețită aiurea și roșie.

— Acum eu, acum eu, se roagă ea.

— Încă o dată și gata, spune Anna Maria, urcându-se la loc pe podium, gândindu-se cum să își îmbunătățească discursul, și apoi o să ai și tu ocazia.

Când se crapă de ziuă, în Piazza San Marco sună clopotele. E la nici cinci minute de mers pe jos de la impunătoarea clădire a Ospedale della Pietà, care dă spre lagună. Dincolo de ferestrele cu obloane verzi, trei sute de fete orfane sunt deja treze și lucrează. Merg una după alta pe coridoare, îmbrăcate în alb, într-un șuvoi monoton.

La etajul cinci, ultimul, Anna Maria își scoate așternuturile de pe pat cu simțurile inundate de dăngănitul violet-închis.

„Si bemol”, își spune.

Își strecoară mâna printre zăbrele și crapă puțin mica fereastră a dormitorului. Aerul rece al dimineații năvălește înăuntru. Inspiră adânc și se ițește peste țiglele de teracotă ca să asculte sunetele noii zile. Undeva, dedesubt, departe, cineva aleargă pe piatra cubică. Se aud huruitul unei cotigi trase pe caldarâm, țipătul unui bebeluș, un câine care latră. Dar crescendoul va veni cam peste o oră, când lumea se va revărsa pe străzi și canale și Veneția va fi iar plină de viață.

Mai întâi e liturghia, ținută în capelă. Fetele le răspund maicilor turuind rugăciunile.

Apoi urmează terciul, primit în refectoriu. Anna Maria plesnește cu lingura cocoloașele grăunțoase, în semn de protest. Apoi vin sarcinile domestice. Spălat și frecat și cusut și călcat, tocat și fiert și răzuit și curățat. Libertatea vine în fiecare zi după rugăciunile de la amiază.

Când măicuțele își exersează imnurile și psalmii, Anna Maria se furișează afară. Urcă scara curbată de piatră câte două trepte odată și dă buzna în dormitorul din pod.

Patul scoate un scârțâit ascuțit când îl trage spre dreapta. Se cațără pe el și caută pe pipăite zăvorul dintre obloanele de după pat. Un scrâșnet și cedează, iar ea iese de-a bușilea pe o mică platformă de lemn. Pe vremuri, aici puneau rufe la uscat. Dar când s-a crăpat și rupt, în timpul unei furtuni, a fost dată uitării. Acum folosesc platforma mai mare, de pe cealaltă parte a clădirii. Asta acum e toată numai a ei.

Soarele îi scaldă chipul; scândurile îi scârțâie sub tălpi. Își ocupă poziția, adunându-și sub ea sarafanul larg, pătat, de bumbac, și își încrucisează picioarele pe lemnul fierbinte. Își plimbă satisfăcută privirea peste regatul ei.

În orașul ei, drumurile sunt făcute din apă. Viața răsuflă din toate direcțiile, energetică, colorată și zgomotoasă.

Ridică brațele către orchestră, pregătită să dirijeze. Să intre gondolierii, care fredonează o melodie veselă în timp ce alunecă pe străzile înguste. Să intre vânzătorii de fructe din piață, care psalmodiază „Curmale pentru un *denari*, lămâi pentru o *lira*!”. Să intre fabricanții de piepteni, tocilarii, tâmplarii și alții, fiecare breaslă cântând propriul cântec. Să intre mulțimea care aplaudă dansul măscăricilor, pescărușii care țipă înălțându-se în văzduh. Să intre filatorii, care marchează cu bătaia din picior învârtirea războaielor de țesut, lustragii care trebăluiesc cu fața spre lagună. Să intre lăptarii, în clinchet de sticle de lapte ciocnite între ele, și prietenele ei, care țipă în jurul copacului din curte. Să intre bărbatul care cântă operă, din tunelul

din stânga, și clopotele care dăngăne *miezul zilei* din turnul din dreapta.

Iar acum, să intre culorile. Toate nuanțele de albastru și galben, verde și roșu, violet și portocaliu, alb și maro. Un caleidoscop cât o lume întreagă explodează în fața ochilor ei. Tonuri și nuanțe plutesc în sus, mult deasupra orașului, atârând ca notele pe un portativ, reflectând sunetele de dedesubt. Apoi se amestecă și se rotesc ca un imens banc de pești și un zâmbet îi luminează fața.

Fata aceasta a știut note muzicale înainte de cuvinte, iar notele acelea au avut întotdeauna culori.

În spatele ei, Paulina și Agata se năpustesc afară și se trag aproape, de o parte și de alta.

— Scuze că am întârziat, spune Paulina. A trebuit să ne spunem rugăciunile.

Agata încuviințează și dă ochii peste cap.

— Bun-venit la petrecere! spune Anna Maria, privind drept în față. Bun-venit în Republica Muzicii!

În 1704, viața la Pietà e una a contrastelor. Acum eviscerezi un pește, acum ciupești coarda unei harpe. Acum îți zdrobești degetul de la picior, acum cânti o simfonie. Durerea și brutalitatea se îmbină cu muzica și cântecul. Și mai sunt și Anna Maria, Paulina și Agata.

Nu a existat niciun moment original, niciun act anume care să le fi adus împreună. E exact ca în cazul unor surori. Sunt pur și simplu acolo, prezente, întotdeauna.

Anna Maria își lasă capul în scobitura gâtului Paulinei. O ia de braț pe Agata. Când cea din urmă întoarce capul, se vede o adâncitură cât un pod de palmă. Pe partea dreaptă a capului, exact deasupra gâtului, și concavă, ca o palmă făcută căuș. Peste ea cad

câteva șuvițe de păr drept; în mare, porțiunea aceea e cheală.

— Într-o zi, vom conduce totul, spune Anna Maria uitându-se la oraș. Îl vom conduce cu adevărat. Nu ca acum. Nu în joacă, cum ar veni. Vom fi regiunile muzicale ale Venetiei. Mulțimile ne vor cădea la picioare.

— O să fim acoperite de giuvaeruri din cap până în picioare! chițăie Paulina.

— O să călătorim la Paris și Roma, spune Anna Maria.

— O să mâncăm *frittelle*⁴ cu frișcă toată ziua!

— Și nu o să ne mai spună nimeni ce să facem.

Agata scoate un mic geamăt.

Anna Maria îi dă un ghiont.

— *Frittelle*-le, așa-i?

Pe chipul Agatei se așterne un zâmbet strâmb. Dă din cap aprobator.

Au avut voie să mănânce sferile de aluat prăjit o singură dată – o donație către Pietà când a fost *carnevale*⁵. Au sosit într-un coș legat cu fundă, iar mirosul de coajă de lămâie și aluat dulce se strecura prin împletitura de răchită. Celelalte fete se luptaseră pe ele ca niște căței vagabonzi, dar Anna Maria a reușit să pună mâna pe trei înainte să dispară toate. Ea, Paulina și Agata le-au înfulecat chiar aici, pe acoperiș, zâmbind larg, bucuroase, cu buze presărate cu zahăr.

Anna Maria oftează, amintindu-și gustul. Se lasă pe spate acum, urmată de Agata și Paulina. Stau întinse și privesc cerul și norii care trec în goană pe deasupra.

4 Gogoși prăjite în ulei, de obicei, cu stafide sau coajă de portocală ori lămâie – în it. în orig. (n. tr.).

5 „Carnavalul” – în it. în orig. (n. tr.).

Soarele intră într-un nor, umbrindu-i chipul pătat. Cicatrici de la vărsatul-de-vânt de acum doi ani.

— O să îți treacă când ai să crești și ai să devii cine ți-e dat să fii, spune sora Clara.

Dar Anna Maria deja simte că e cine i-e dat să fie. A simțit întotdeauna. Și oricum, înfățișarea nu o interesează mai deloc. Aici toată lumea are ceva.

Paulina își rearanjează sarafanul, netezind cutele care s-au format. Agata se uită la Anna Maria, așteptând ce urmează. Un pescăruș plonjează spre ele și Anna Maria îl strigă imitându-i țipetele, până ce Agata râde în hohote și Paulina i se alătură la croncăneli.

Acum Paulina se rostogolește spre Anna Maria și o ia de mână.

— Gemene, spune când palmele li se ating.

E așa de subțirică, încât uneori Anna Maria se întreabă dacă nu cumva vântul care suflă dinspre lagună ar putea s-o ia cu el și să o ducă în depărtări. Șuvițe de păr blond-deschis îi flutură pe lângă față, suflate de o adiere. Agata se apleacă peste Anna Maria și o înghiontește pe Paulina.

— Bine, bine, suntem triplete, spune Paulina râzând de-acum.

Clopotele anunță ora unu și Anna Maria sare în picioare. E, în sfârșit, după-amiază. Au orele de muzică.

— Ce e acela? întreabă Anna Maria năvălind în încăperea în care signore Conti se sprijină de un instrument mare, cu acoperiș ridicat și picioare subțiri.

E făcut din lemn și decorat cu arabescuri elegante. Îi plac albul și negrul claviaturii. Dar nu e un clavecin, a mai cântat la unul dintre acelea. Acesta e mai mare.

— Bună ziua și ție, Anna Maria! spune el, dându-și pe spate buclele lungi și blonde.

E înalt și suplu, cu maxilar pătrat și gropiță în barbă. Lumea spune că e elegant; unele dintre fetele mai mari spun că vor să îl aibă. Anna Maria nu prea știe ce înseamnă asta și nu prea o interesează să afle.

— Se numește *fortepiano*⁶. E ultima invenție a lui signore Cristofori. În loc să aibă înăuntru un mecanism de ciupire, corzile sunt lovite ușor cu un ciocănel. Asta oferă interpretului mult mai mult control asupra volumului, vezi?

Anna Maria se ridică pe vârfuri, se apucă de marginea de lemn și bagă capul în măruntaiele instrumentului. Observă micile capete de pâslă suspendate deasupra corzilor, gata să lovească.

— Signore Cristofori a avut bunătatea să ni-l doneze pe acesta. Trebuie să îi fim foarte recunoscători.

— Vreau să-l încerc, spune Anna Maria cu mâinile în șolduri acum și abdomenul înainte.

Signore Conti o cântărește câteva clipe.

— O să îți vină rândul după ce terminăm cu flautul, dacă ești bună. Dar mai întâi stai jos.

După oră rămâne în clasă, sâcâindu-l pe signore Conti până ce acesta cedează și o lasă să încerce să cânte la *fortepiano*. Mângâie cu degetele clapele netede și el o învață o linie melodică pe care ea o interpretează de câteva ori la rând.

„Plăcut”, își spune. „Dar nu e ce trebuie.”

Ca și cu flautul și oboiul, pe care le-a învățat anul trecut, culorile din mintea ei sunt prezente, dar sunt șterse, neclare. Nu e ce îi trebuie pentru planul ei.

Anna Maria della Pietà va fi cea mai tânără membră din istoria *figlie di coro*, orchestra orfelinatului

6 Pianoforte, denumirea veche a pianului – în it. în orig. (n. tr.).

faimoasă în întreaga lume, apoi *maestro* până să împlinească optsprezece ani. Lumea îi va învăța numele. O va recunoaște drept cea mai mare muziciană din toate timpurile.

Când pleacă în sfârșit din sala de clasă a lui signore Conti, coridoarele sunt pustii. Îi spune să se ducă direct la cină și că va spune el surorilor de ce a întârziat din nou.

Se grăbește pe coridorul de la etajul trei, iar tălpile ghetelor jerpelitate plesnesc pe dalele de piatră cu mare viteză. Peretii sunt cenușii și crăpați, iar tavanele, joase. În capăt e o singură fereastră, cu gratii, prin care se vede lumina zilei care se topește rapid. Derapează, ia o curbă, ajunge la scara în spirală, când un sunet, străpungător și bogat, o încremenește.

Urmărește zgomotul, mergând încet înapoi pe unde tocmai a venit, până găsește o ușă întredeschisă. Trage cu ochiul prin deschizătură și vede un bărbat abia trecut de adolescență, cu o claie de păr roșu, ondulat, lung până la umeri.

E cu fața la un șemineu, îmbrăcat într-o haină maro, simplă, cu pulpane scurte și nădragi crem, luminat de strălucirea flăcărilor.

Într-o mână ține o vioară, în cealaltă, un arcuș. Gonește cu el peste corzi, smucindu-se și tresăltând, agresiv și rigid. Posedat, cu siguranță. Anna Maria ar trebui să fugă după *medico*⁷. Bărbatul acesta are nevoie de un preot. Dar picioarele îi sunt paralizate – sunetul o oprește în loc.

În schimb, îi studiază degetele, mișcarea mâinilor. Arcușul zboară înainte și înapoi, iar culorile din mintea ei încep să se reverse. Chihlimbăriu, auriu,

7 „Doctor” – în it. în orig. (n. tr.).